Poštnina plačana v gotovini | Maribor, sobota 7. julija 1934 | Štev. 151 | Leto VIII. (XV.

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA"

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejeman v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek „Jutra" v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Odnošaji med Francijo in Anglijo

K obisku Barthouja v Londonu

Priznati moramo, da so bili vsi francoski zunanji ministri v zadnjem desetletju zelo aktivni, vendar presega aktivnost sedanjega šefa urada na Quai d'Orsayu g. Louisa Barthouja vse dosedanje. On je bil tisti, ki je dokončno pokopal zloglasni pakt štirih velesil, on je preprečil likvidacijo razorožitvene konference ter spravil resno na površje vprašanje varnostnih garancij, on je pripravil vstop sovjetske Rusije v aktivno evropsko politiko širokih koncepcij, obiskal Varšavo, Prago, Bukarešto in Beograd ter poizkuši sedaj še v Londonu najti izhod iz zapletenih odnošajev med Parizom in Londonom. Ta londonski obisk francoskega zunanjega ministra g. Barthouja predstavlja zato za evropsko politiko zelo važen dogodek, **v sedanjem trenutku gotovo najvažnejšega, ker od tega, kakšen bo njegov uspeh ali neuspeh, bo več ali manj odvisen ves potek mednarodnih dogodkov najbližje bodočnosti, lahko pa tudi še poznejše.**

Med Francijo in Anglijo so obstojali nekoč neprijateljski odnošaji, in kdor pozna zgodovino, pozna tudi vojne, ki so se v preteklosti bojevale med obema velesilama ob Rokavskem prelivu. Toda pozneje so se pota Londona in Pariza strnila v skupno široko cesto velike evropske in svetovne politike, ki je vodila v ravni smeri tudi **skozi težke preizkušnje svetovne vojne.** Francija je imela v Anglija najmočnejšo zaveznico, Anglija pa enako v Franciji. Šele kaotični zaplet dnji zadnjih let, na katere so vplivali najbolj usodno razni fašizmi in drugi ekstremizmi v Italiji, Nemčiji itd., so Anglijo zopet oddaljili od Francije. Največ krivde za to nosi morda sedaj na dopustu se mudeči ministrski predsednik Macdonald, ki je izšel iz vrst angleške delavske stranke, torej iz gibanja brez tradicije v veliki mednarodni politiki. Kakor vsi marksisti, je hodil tudi Macdonald nerazumljiva pota **brez jasnih smernic.** Vse to je pripeljalo odnošaje med Anglijo in Francijo do neprestano se ponavljajočih nesoglasij in je v prvi vrsti zakrivilo, **da je sedanji položaj v Evropi tak, kakršen pač je. Dajalo je možnost Mussoliniju za njegove ekstravagance in Nemčiji za politiko izzivanja in nepopustljivosti.** Sedaj, ko prihaja g. Barthou v London, Macdonalda ni več, in prav resno se zatrjuje, da se s svojega bolezenskega dopusta v Kanadi ne bo več vrnil na svoje dosedanje mesto.

Ta okolnost bi utegnila nekoliko ugodneje vplivati na potek pogajanj g. Barthouja z angleškimi državniki, dasi je na drugi strani dobro znano, da je tudi angleški zunanji minister sir Simon zelo blizu smernicam Macdonalda. Toda drugačnega mnenja so nekateri drugi člani vlade, zlasti pa tisti generali, ki so skupaj s francoskimi vodili zavezniške čete v svetovni vojni. V teh vez krvi še ni zamrla. Kakor opažamo razdvojenost v mišljenju londonske vlade, jo opažamo tudi v angleški javnosti in njenih glasilih. Med tem ko odklanjajo nekateri listi vsako tesnejše zavezništvo med Londonom in Parizom, zlasti pa vojaško zvezo in s tem garancijo za varnost Francije, **se drugi za to zavezništvo, vojaški pakt in garancije zavzemajo.** Vendar pa moramo ugotoviti, da motivi tudi pri zagovornikih zveze niso vselej isti ne docela isti, kakor so francoski. Nekateri smatrajo potrebo po tej zvezi v tem, da se z njo Francija odmakne od politike načrtov s — sovjetsko Rusijo! Pa tudi stališče do Nemčije tam ni enotno, **dasi so zadnji krvavi dogodki močno vplivali na angleško javno mnenje in ohladili simpatije za Berlin.**

O Barthoujevi misiji v Londonu se zato mnogo piše na obeh straneh, in to z najrazličnejšimi, često docela nasprotujočimi si težnjami. V angleških uradnih krogih so spričo tega čutili potrebo izjaviti, da Barthoujev obisk nima namena razpravljati o teh velikih vprašanjih in tudi v Parizu so dejali uradno, da se bodo reševale ob tej priliki le druge zadeve, katerih je veliko, ki tudi zanimajo prav tako Anglijo kot Francijo. Te izjave pa nas vendar ne smejo preslepiti! **Če se morda tudi res ne bo reševalo direktno vprašanje obnovitve nekdanjega, zlasti tudi vojaškega zavezništva med Londonom in Parizom, se bo o njem prav gotovo vsaj govorilo,** a tudi to še ni znano, če ne bo morda še v zadnjem momentu zmagala v Londonu struja, ki se ne strinja z Macdonaldovo trmoglavostjo. Prerokovati seveda ne moremo ničesar, dasi bi iskreno želeli, da bi Anglija opustila svojo dosedanjo Evropi škodljivo zunanjo politiko in se vrnila na ravna pota preteklosti. A mimo tega je res tudi še veliko drugih zadev, o katerih je potrebno, da se francoski zunanji minister pogovori in posvetuje z angleškimi državniki. Ena teh zadev je tudi pomorska razorožitev, odnosno uravnoteženje oborožitve, druga so gospodarske težnje, tretja je delovanje Društva narodov itd. itd. **In že sporazum v teh nekaterih zadevah bo pomenil vsaj malo razbistritev položaja!** -r.

Zveza med Anglijo in Francijo

ANGLEŠKI LISTI O PREDMETU BARTHOUJEVIH RAZGOVOROV O PRILIKI OBISKA V LONDONU.

LONDON, 7. julija. **»Daily Herald« piše obširno o bližajočem se sestanku Barthouja z angleškimi državniki v Londonu in naglaša njegovo važnost. Namen sestanka je, pogovoriti se o vseh velikih aktualnih vprašanjih. Važnost obiska se naglaša tudi v komunikeju. List pravi, da potrjuje ta komunike v celoti informacije, da se bo ob tej priliki razpravljalo o okrepitvi prijateljskega razmerja med Anglijo in Francijo. Nobenega dvoma ni, da se bodo z generalom Weygandom započeti razgovori z Barthoujem nadaljevali in najbrže tudi z uspehom zaključili. Kolikor se izve, je angleška vlada že sklenila ustvariti pogoje za diplomatsko in vojaško sodelovanje s Francijo, ki naj zagotovi mir in red v Evropi ter zabriše neuspehe razorožitvene konference. S to pogodbo bi bila Anglija zavarovana pred napadi iz Evrope, v primeri napadov s strani tretjega na Francijo, Belgijo in Nizozemsko, bi pa poslala na celino še večje število čet kakor l. 1914.**

LETALSKA NESREČA.

LONDON, 7. julija. Iz aerodroma Upper javljajo, da se je tam zgodaj zjutraj ponesrečilo letalo za bombardiranje novega tipa. Pri tem so bili štiri člani posadke mrtvi, ostali pa težko ranjeni.

Nemčija po krvavih dogodkih

Ugibanja o Papenu - Novi begunci iz Nemčije Člani Herrenkluba aretirani - Pred novimi personalnimi spremembami

BERLIN, 7. julija. Čeprav je Papen oficielno še vedno podkancelar, vendar nima več svojega urada, ker prostore predelujejo in jih bodo preuredili za glavni stan novega šefa štaba napadalnih oddelkov Lutzeja. Papen še vedno biva v Berlinu in se giblje povsem svobodno, vendar se pripravlja na pot v tujino. Zlasti je potrt, ker so umrli njegovi sodelavci tako žalostne smrti. Trdijo, da bo Papen zahteval preiskavo in kaznovanje izvršiteljev umorov. Še vedno namreč poročajo imena na novo ubitih, vendar pa je težko kontrolirati te vesti, ker se je mnogim posrečilo pobegniti. Največ pripadnikov napadalnih oddelkov je pobegnilo na Poljsko, česar poljske oblasti ne taje. Dobro informirani krogi trde, da je dala policija upepeliti trupla vseh ubitih, ne oziraje se na njihovo versko pripadnost. Pepel trupel so sicer shranili, toda ni znano kje. Med umorjenimi je bil tudi vodja bavarskih narodnih socialistov dr. Glaser, dočim je bivši namestnik jeklenih čelad Düsterberg bil aretiran skupno z 42 najuglednejšimi člani takozvanega »Herrenkluba«. Menijo tudi, da bo odstopil državni minister Seldte. Na njegovo mesto bo imenovan kot minister in kot voditelj »Jeklenih čelad« general Lettow. Policija v Berlinu in v Monakovem je prepovedala vse telefonske razgovore s tujino v tujih jezikih. Tudi se še vedno širijo vesti, da dr. Schacht ne bo umaknil svoje ostavke na mesto predsednika Državne banke in da bo njegov namestnik dr. Fried. To bi namreč pomenilo katastrofo za nemško marko, ker uživa dr. Schacht veliko zaupanje zlasti v tujini in je prav temu pripisovati, da je nemška marka ohranila svojo vrednost. Širijo se pa tudi vesti, da dr. Schacht ni demisioniral samo zaradi zadnjih krvavih dogodkov v Nemčiji, marveč tudi zaradi tega, ker je nemška vlada odklonila ameriške pogoje za novo posojilo, za katero se je potegoval dr. Luther. Dr. Schacht in dr. Luther sta v neprijetnem položaju, ker sta že izjavila v Washingtonu, da bodo ameriški pogoji sprejeti in se prav zaradi tega dr. Luther ne bo več vrnil na svoje poslansko mesto v Washingtonu

Mussolinijevo povabilo Barthouju

DE CHAMBRUN PRI BARTHOUJU. MED PARIZOM IN RIMOM SE MORA POLOŽAJ ŠE RAZČISTITI.

PARIZ, 7. julija. **Tu se širijo vesti, da je francoski poslanik v Rimu de Chambrun izročil Barthouju Mussolinijevo povabilo, naj pride čimpreje v Rim. Včerajšnji »Matin« poroča v tej zvezi o sestanku Barthouja in francoskega poslanika v Rimu de Chambruna ter pravi med drugim, da je vzbudil ta sestanek največje zanimanje zaradi tega, ker je prišel na dnevni red šele potem, ko je že Barthou obiskal Balkan, toda še pred pogajanji, ki jih bo vodil Barthou v Londonu z angleškimi državniki. Nadalje piše »Le Matin« o pomenu včerajšnjega sestanka in naglaša, da je sestanek bolj privatnega značaja, ker je poslanik de Chambrun nastopil svoj redni dopust in se bo ob tej priliki oženil s princeso Lucieno Muratovo. Politični krogi menijo, da je poslanik de Chambrun sporočil na sestanku le Mussolinijeve želje, da bi se čimpreje sestali. V ostalem pa prevladuje mnenje, da se Barthou ne bo sestal preje z Mussolinijem, dokler ne bo pripravljeno vse potrebno za njun sestanek, ki bo po Barthoujevem mišljenju šele takrat rodil povoljne uspehe.**

Zmaga trboveljskih rudarjev

LJUBLJANA, 7. julija. **Pod predsedstvom ministra za gozdove in rudnike g. dr. Ulmanskega so bila včeraj popoldne in zvečer dolga posvetovanja z zastopniki TPD in rudarjev iz Trbovelj. Okoli polnoči je bil dosežen sporazum v tem smislu, da bo TPD preklicala znižanje mezd in ostale redukcije. Minister pa je obvezno obljubil, da bodo naše železnice kupile pri TPD več premoga kakor doslej, tako, da bodo rudarji delali lahko dva dni v mesecu več. Minister je danes odpotoval v Trbovlje, Zagorje in Hrastnik, da se na kraju pouči o položaju.**

Zakon o mestih sprejet

BEOGRAD, 7. julija. **Včeraj je narodna skupščina razgovarjala ves dan o zakonu o mestnih občinah. Govorila je dolga vrsta poslancev večine in opozicije, nakar je bilo izvedeno glasovanje. Za zakon je glasovalo 190 poslancev, a proti samo trije. Nekateri členi so bili več ali manj spremenjeni. Glede mestnih uslužbencev je bilo določeno, da se tisti, ki nimajo potrebne kvalifikacije, lahko odpuste, ako nimajo že deset let službe, sicer pa ne. Uslužbenci, ki so bili že stalni, a še nimajo deset let službe, dobe v primeru odpusta odpravnino, ki znaša, ako imajo najmanj pet let efektivne službe, višino enoletnih prejemkov, če pa imajo manj kakot pet let službe, višino polletnih prejemkov. Danes je pa skupščina ponovno razpravljala o zakonu o izvenspornem postopanju, ki ji ga je vrnil senat s svojimi spremembami.**

PRIMORCI IZPUŠČENI.

TRST, 7. julija. Nedavno v Idriji in drugod aretirani Slovenci, so bili te dni večinoma zopet izpuščeni, ne da bi izvedeli, česar so bili osumljeni. Med drugimi je bil izpuščen tudi jugoslovanski državljan Ivan Fortič, bivši lastnik idrijske elektrarne, dobil pa je nalog, da mora v 10 dneh zapustiti Italijo.

ŠVICARSKI ODGOVOR NEMČIJI.

BERN, 7. julija. Švicarska vlada je kot odgovor na prepoved uvoza nekaterih švicarskih dnevnikov v Nemčijo, prepovedala uvoz nemških dnevnikov »Völkischer Beobachter«, »Der Angriff« in »Die Börsenzeitung« v Švico.

Dnevne vesti

Tragična smrt izletnika

Na drugem mestu poročamo o XII. kongresu jugoslovanskih strojevodij kraljevine Jugoslavije, ki je bil v Mariboru in obenem, da so si udeleženci kongresa ogledali danes dopoldne falsko elektrarno. Večja skupina se jih je podala danes zjutraj na Falo. Vsi so bili dobro razpoloženi in je njihovo razpoloženje podžigal še ugoden konec njihovega kongresa. Zato gotovo nihče ni slutil, da katerega izmed njih čaka na Fali žalostna smrt. Z velikim zanimanjem so si vsi ogledovali mogočne naprave elektrarne in strmeli nad čudovitim padcem vode. Ko se je pa podal od zapornic po strmih stopnicah k turbinam njihov tovariš, 47letni strojevodja ljubljanske kurilnice Jože Mecilovšek, se je na najnižji stopnici, ki je bila spolzka, spodrsnil, kriknil in padel v vodo. Ostali tovariši so le še slišali njegov krik in videli, kako je izginil v deročih valovih. Vsaka pomoč je pa bila izključena. Mecilovšek se ni več pojavil na površini. Vkljub prizadevanju, njegovega trupla doslej še niso mogli najti.

— — —

Iz poštne službe. Premeščeni so: Karl Krulej iz Gornje Radgone v Ljubljano, Frančiška Vesenjakova iz Murske Sobote v Maribor, Anica Kokoljeva iz Petrovc v Maribor; Alojzij Stine iz Maribora v Novo mesto, Cirila Vehovčeva iz Novega mesta v Mežo, August Kramberger iz Maribora k Sv. Lenartu v Slov. goricah in Stanko Ceglar od Sv. Lenarta v Slov. goricah v Maribor.

Promenadni koncert. Jutri, v nedeljo 8. t. m. dopoldne priredi železničarska godba »Drava« promenadni koncert v mestnem parku.

Nočno lekarniško službo ima prihodnji teden Minařikova lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

Šahovski mojster Vasja Pirc v Splitu. V sredo 11. t. m. nastopi v Splitu proti splitskim šahistom naš šahovski mojster g. Vasja Pirc.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priporoča svojemu članstvu, da se v čim večjem številu udeleži proslave 20. letnice pevskega društva Ruše.

Zobozdravnik
dr. SEDAJ H.
ne ordinira do 23. VII. 1934

Onemogli obrtnik. Izučil sem se obrtniške stroke. Moj poklic in moje hrepenenje po napredku me je peljalo že skozi tri panoge, to je obrtna, trgovska in industrijska. V industrijski panogi pa me je dohitela neizprosna, kruta in neopravičena svetovna vojna, ki me je iztrgala iz moje stroke in odvzela vse nade, ki sem jih imel. Vrnil sem se po svetovni vojni zopet k svoji stroki, vendar pa mojih fizičnih moči zaradi prestanih muk in trpljenja ni bilo več. V svetovni vojni sem postal nesposoben in dobil v roko beraško palico. Slovensko obrtno društvo je prvo, ki se me je, oziroma se nas je usmililo in nam hoče izboljšati naš nad vse žalostni položaj. Zato srčna hvala vsem tistim, ki mi hočejo pomagati, posebno pa Slovenskemu obrtnemu društvu v Mariboru. Onemogli obrtnik.

Huda nesreča motociklista. Ko se je peljal v četrtek popoldne na svojem motornem kolesu 32letni na Pobrežju stanujoči kamnosek Herman Rozman proti Slovenski Bistrici, je tik pred Puklovo gostilno z vso silo zavozil v mestni traktor. Nesrečo je povzročil hud prah, ki se je v gostih oblakih dvigal za vozečim traktorjem, tako, da ga Rozman ni opazil pred seboj. Sunek je bil močan in je Rozman padel s kolesa ter obležal nezavesten na tleh z zevajočo rano na čelu. O nesreči so bili takoj obveščeni reešvalci, ki so mu nudili prvo pomoč in ga takoj pripeljali v mariborsko bolnišnico.

Polnilna peresa z zlatim in navadnim peresom: Zlata Brišnik, Slovenska ul. 11.

Jutri v nedeljo koncert v gostilni Mras, Studenci.

Dramski studio ZKD pripravlja dramski teačj pod vodstvom režiserja pedagoga g. V. Skrbinška. Interesenti naj se pismeno prijavijo do ponedeljka 9. t. m. ali pa ustno v nedeljo 8. od 10.—11. ure v prostorih Zveze kulturnih društev, Cankarjeva ul. 1.

Izlet z avtocarom v Maria Zell. »Putnik« priredi v sredo 11. tm. in v četrtek 12. tm. izlet v Maria Zell. Odhod 11. tm. ob 5. uri od hotela »Orel«, povratek 12. tm. ob približno 22. uri. Cena vožnje z avstrijskim vizumom 210 Din. Za ceneno oskrbo in prenočevanje je preskrbljeno. Prijave do ponedeljka ob 10. uri pri »Putniku«, Maribor, tel. int. 21-22.

Kaj ste le tako nervozni!?
PIJTE ADRIA žitno kavi
pa boste zdravi in veseli!
ŽITNA KAVA ADRIA

Sezona tombol je v Mariboru sicer pri kraju, kar je z ozirom na poletno vročino vse hvale vredno. Pač pa bo naša okolica pokazala dne 15. julija, da se tombole še mnogo prijetneje vršijo lahko v senci košatega Studenškega gozda. Tam bo namreč studenška gasilska četa ob najboljši jedači in pijači priredila svojo letošnjo tombolo. Ta namerava prekositi vse dosedanje. Pet lepih tombol in mnogo drugih dobitkov bo osrečilo vesele posetnike studenškega gozda. Tudi godba bo na mestu, da bo sreča še večja. Opozarjamo vse Studenčane in druge prijatelje sreče, zlasti pa Mariborčane, da vrnejo obisk ob priliki studenške tombole in se poslužijo lepih dobitkov. Prodaja tablic je v polnem teku in sicer pri vseh gasilcih studenške gasilske čete.

Združenje obrtnikov v Mariboru je sklenilo na svoji upravni seji 6. julija 1934 povabiti vse svoje člane, da se udeležijo dobrodelne prireditve, k ijo priredi Slovensko obrtno društvo v prid onemoglim obrtnikom dne 8. julija 1934 ob 16. uri na letnem telovadišču Sokolskega društva v Magdalenskem predmestju. — Odbor Združenja obrtnikov v Mariboru.

Prvi promenadni koncert mariborske mestne godbe. Želja, da se v našem mestu osnuje mariborska mestna godba, se je uresničila. V četrtek zvečer se nam je v mestnem parku predstavil orkester na godala, ki nas je po svoji sestavi in izvajanju naravnost prijetno presenetil. Okusno sestavljen program, iz katerega moramo posebej omeniti efektno overturo iz »Viljema Tela«, krasni melodični intermezzo iz »Xenije« našega nepozabnega skladatelja Parme in obsežno fantazijo »Jugoslovanski biseri«, ki jo je orkester pod taktirko svojega idealnega in temperamentnega dirigenta izvajal tako precizno in umetniško dovršeno, da je navzoče občinstvo vse točke sporeda odobravalo in nagradilo z burnim in dolgotrajnim aplavzom. Dobili smo torej tako zaželjeni in potrebni orkester, ki mu stoje ob strani prominentne osebe naše mariborske javnosti in pričakujemo, da ga bosta podprla tudi naša glasbo ljubeča publika ter naš uvidevni občinski svet. S pomočjo nas vseh bo postal orkester, kakršnega si želi Maribor, postal bo temelj mariborski filharmoniji, sestavni del našega Narodnega gledališča ter vreden reprezentant instrumentalne glasbe v Mariboru.

Sv. Martin pri Vurbergu. Jutri v nedeljo 8. julija 1934 v gostilni Kostanjšek vrtni koncert z raznimi zabavami. Ljubitelji fine pojedine in dobre kapljice vljudno vabljeni!

Hermes, enoletni trgovski tečaj Slovenskega trgovskega društva, Maribor, Zrinjskega trg, vpisuje vsak dan. Zahtevaj te prospekte!

Jutri vsi na
proslavo dvajsetletnice Pevskega društva Ruše
ki bo ob 15. uri v Sokolskem domu.
Iz Ruš bodo vozili avtobusi do 23. ure ---- Vsi v Ruš

Radost na zraku in solncu vam daje NIVEA
Pred solnčenjem morate svoje telo drgniti z Nivea kremo ali Nivea oljem. S tem zmanjšate nevarnost solnčarice a dobite obenem prekrasno bronasto barvo kože

NIVEA na zraku in solncu!

Občinski odbor R. K. v Krčevini-Košakih priredi 15. julija ob 15. uri v gostilni Glavič v Košakih ljudsko veselico z godbo, petjem »Lune«, kegljanjem in streljanjem za lepe dobitke ter razno drugo zabavo. Čisti dohodek je namenjen za obleko in obuvalo uboge šolske dece.

Višek nedeljskih zabav bo nedvomno športna veselica v Studenškem gozdu. Senčnati gozd, ljutomersko vino, unionsko pivo, raznovrstna jedila, godba »Drava«, šaljivi prizori ter lepo vreme — s tem je rečeno vse! Mariborski sportniki, udeležite se propagandnega sprevoda ob 14.30 uri v nedeljo iz Maribora na veselični prostor! Torej, okoličani in Mariborčani, v nedeljo 8. julija vsi v Studenški gozd na veselico! Komur ni za hojo, naj sede v avtobus št. 2, cena 3 Din, ki ga pripelje direktno na kraj zabave. Odbor.

Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju. Deca, ki je namenjena za letovanje v II. skupini v Počitniškem domu kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju, odide iz Maribora, glav. kolodvor, v torek 10. julija z vlakom ob 9.40 uri. Svojo prtljago naj prinesejo v ponedeljek 9. julija ob 9. uri v Zdravstveni dom, Koroščeva ul. 3, kjer bodo tudi zdravniško pregledani. Na kolodvor naj pripeljajo starši svoje otroke vsaj ½ ure pred odhodom vlaka.

Počitniški dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju. Deca I. skupine se vrača po enomesečnem letovanju v ponedeljek 9. julija dopoldne in prispe z vlakom ob 11.9 uri v Maribor glavni kolodvor. Stariši otrok se naprošajo, da svoje otroke pričakujejo na kolodvoru.

Da osvežite kri, pijte nekaj dni zapored zjutraj čašo naravne **»Franz Josefove« grenčice.**

V nedeljo vrtni koncert godbe »Drava«! Ples in dobra kapljica, gostilna Weber, Pobrežje.

Danes zvečer na vrtu restavracije »Union« koncert. Igra »Triglav-jazz.

K. K. in M. »Perun«, sekcija Tezno. Izredni občni zbor bo dne 22. tm. ob 9.30 v gostilniških prostorih g. Flisa.

Mali harmonikarji ISSK Maribora v Zagrebu. Včeraj so mali harmonikarji ISSK Maribora priredili v Zagrebu tri sijajno uspele nastope. Prostorna dvorana kina »Palace« je bila popolnoma razprodana. Danes pa so se odpeljali na Sušak, kjer jih že nestrpno pričakujejo. Otroci so vsi zdravi in se kar najbolje počutijo. — Spremlja jih tudi znani slovenski skladatelj g. Emil Adamič.

Izlet železničarskega krajevnega odbora Jadranske straže v Št. Ilj. Krajevni odbor Jadranske straže v Mariboru vljudno vabi svoje članstvo, da se udeleži obmejnega izleta bratskega odbora jutri v nedeljo 8. t. m. v čim večjem številu. Odbor.

Otvoritev tretjega skavtskega župnega tabora. Ponovno opozarjamo na otvoritev skavtskega tabora v Limbušu pri Bistrici, ki bo jutri dopoldne ob 10. uri v taborišču. Nad taborom je prevzel pokroviteljstvo minister za telesno vzgojo g. dr. Angjelinović, ki bo osebno prisostvoval svečani otvoritvi. Posebej opozarjamo občinstvo, da bo vozil jutri dopoldne mestni avtobus z Glavnega trga ob 9. uri in ob 20. uri ter se bo vračal ob 14.30 in 21.30 uri.

Grajski kino. Od danes dalje samo 3 dni sijajna muzikalna veseloigra »Bil nekoč je muzikus«. Glavne vloge: Szöke Szakall, Viktor de Kowa, Ralph Artur Roberts, Ernest Verebes in Trude Berliner. Prihodnji spored: »Velika ljubezen mladega princa«.

Kino Union: Do vključno nedelje izborna veseloigra »Ljubezenske pripovedke« z Willyjem Fritschem in Roso Barsonyjevo. Sledi repriza grandioznega velefilma »F. P. 1 ne odgovarja«. Pripravlja se premiera »Mehikanska ljubezen« z Dolores del Rio.

Mariborski teden

od 4. do 15. avgusta 1934

Mariborski teden razpisuje oddajo sledečih šotorov na svojem veseličnem prostoru: 2 gostilniška šotora in 1 kavarniški. Pogoji so na vpogled pri Združenju gostilniških podjetij za mesto Maribor, Vetrinjska 11 I. Nadalje 1 šotor za prodajo delikatesnih izdelkov, pogoji so na vpogled v pisarni Mariborskega tedna, Aleksandrova c. 35. Pismene ponudbe se imajo oddati v zapečateni kuverti do naj kasneje 12. julija 1934 v pisarni Mariborskega tedna, Aleksandrova cesta 35 (Putnik).

Doraščajoči mladini nudimo zjutraj čašico naravne **»Franz Josefove« grenčice,** ki doseza radi tega ker čisti kri, želodec in črevo pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja **»Franz Josefova« voda** že pri malih največ težko zagatenih bolnikih.

»Franz Josefova« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kongres evropskih železničarjev v Dubrovniku. V Dubrovniku bo od 5. do 13. oktobra mednarodni kongres železničarjev iz vseh evropskih držav. Prisostvovalo mu bo nad 30 delegatov.

Vozniki, ki vozijo v Radvanje po mariborski Betnavski cesti proti strelišču, se opozarjajo, da se most pred streliščem popravlja in se naj zato vsa težja vozila poslužijo začasno ceste, ki vodi v ovinku v Sp. Radvanje, kakor je označeno na odcepku. Ko bo most dogotovljen, bo cestni promet zopet dovoljen v normalni meri, kar bo obč. uprava Studenci pravočasno razglasila.

Pokvarjeni srebrni kovanci. Finančni minister je s posebnim odlokom izdal nalog, da mora Narodna banka pokvarjene toda prave srebrne kovance po 10, 20 in 50 Din, ki bodo predloženi blagajnam, presekati in potem vrniti stranki, ker finančno ministrstvo ne bo zamenjavalo pokvarjenega in deformiranega kovanega denarja.

Zakon o pobijanju veneričnih bolezni je stopil v veljavo. S 1. julijem je stopil v veljavo v naši državi novi zakon o pobijanju spolnih bolezni. Zakon vsebuje mnogo energičnih odločb za pobijanje teh bolezni in se po tem zakonu od 1. julija ne more v naši državi nihče več poročiti brez zdravniškega poročila, da ženin ne boleha za kako spolno boleznijo. Potrdilo mora ženin izročiti duhovniku, pri civilnih porokah pa uradniku, ki izvrši poroko. Neveste takega potrdila ne potrebujejo, a v zakon stopijo z osebno odgovornostjo. Če se pozneje ugotovi, da so bile bolne, bodo občutno kaznovane po strogih določbah zakona.

Sejem za prašiče. Na sejem 6. tm. so pripeljali 343 prašičev. Kupčija je bila dobra in jih je bilo prodanih 140. Cene mladim prašičem so bile naslednje: 5 do 6 tednov stari 70 do 90, 7 do 9 tednov stari 100 do 140, 3 do 4 mesece stari 200 do 220, 5 do 7 mesecev stari 300 do 320, 8 do 10 mesecev stari 350 do 380 in leto stari 450 do 560 Din. Kg žive teže 5 do 6 Din, mrtve teže pa 8 do 9.50 Din.

Ceneno meso. V ponedeljek bodo od 7. ure naprej prodali na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 170 kg govedine po 4 Din in 100 kg svinjine po 7 Din, in sicer največ do 2 kg na osebo.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 25 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 15,3 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 20.3 stopinjah 741.8, reduciran na ničlo pa 739.4; relativna vlaga 65; vreme je tih in sončno. Vremenska napoved pravi, da bo vreme še nadalje lepo in vroče.

Beseda o zasužnjeni domovini. Te dni je v društvu »Nanos« predaval g. dr. Branko Verčon o najnovejših nasiljih in preganjanjih naše manjšine pod Italijo. V skoro enournem predavanju je razgalil pred številni poslušalci vzroke in povode ostre kampanje fašističnega tiska proti naši duhovščini in tržaškemu škofu Fogarju, ki ga silijo italijanske oblasti, da bi se umaknil s svojega mesta. Škof Fogar, ki je po rodu Furlan, se je Italijanom hudo zameril s svojim govorom, ki ga je imel letos januarja v goriškem semenišču. Opozarjal je takrat gojence zavoda, naj bodo pravični in naj delajo le za dobrobit cerkve in naroda, zlasti pa jih je pozval, naj bodo napram slovenski in drugim narodnostim pravični in nepristranski učitelji Kristusovega nauka. V zvezi še z neko drugo afero pred tržaškim sodiščem, je bil škofov govor povod, da so Italijani pričeli ponovno preganjati naše rojake, zlasti pa duhovščino. Govornik je ostro ožigosal barbarsko početje črnosrajčnikov in njih voditeljev ter naglasil potrebo po reakciji. Ožigosal pa je v tej zvezi tudi vatikansko politiko, ki s svojo pasivnostjo v vsem samo podpira fašistične težnje ter molči in pusti fašističnemu tisku, da blati naše duhovnike in celo visoke cerkvene dostojanstvenike. Predavatelj je bil deležen za svoja izvajanja velikega odobravanja vseh navzočih, ki so s stisnjenimi pestmi zapustili dvorano in ponovno prisegli zvestobo naši zasužnjeni domovini.

Radio Ljubljana. Spored za nedeljo 8. tm.: Ob 8.15: poročila; 8.30: gimnastika; 9.00: versko predavanje; 9.30: »Trbovlje«, III (Ludvik Mrzel); 10.00: prenos iz stolnice; 11.00: radio-orkester; 12.00: čas, češka lahka glasba na ploščah; 16.00: pomen in potreba standardizacije kmetijskih pridelkov (Alojzij Jamnik); 16.30: Josip Jorčič: »Jurij Kozjak«, zvočna igra; 17.30: slovenske narodne (reproducirani kvarteti in okteti); 20.00: Schumannovi dueti, izvajata gdč. Korenčanova in g. Drmota; 20.45: radio-orkester; 22.00: čas, poročila, valčki v reproducirani glasbi. V ponedeljek 9. tm.: Ob 12.15: orkester balalajk v reproducirani glasbi; 12.45: poročila; 13.00: čas, reproducirane operne koračnice; 18.00: »Alkoholne in brezalkoholne sadne pijače« (gdč. Traven); 18.30: »Janičarji«, II (Rudolf Dostal); 19.00: radio-orkester; 19.30: zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna); 20.00: sonatni večer, izvajata gg. Trost (violina) in Heribert Svetel (klavir); 21.00: narodne v ženskem tercetu; 21.30: radio-orkester; 22.00: čas, poročila, lahka glasba.

Dvanajsti kongres jugoslovanskih strojevodij

Discipliniran in stvaren potek kongresa - Sprejem ladijskih strojnikov v Združenje strojevodij Jugoslavije - Hud boj za spremembo zakona in prekategorizacijo strojevodij - Sprejeta resolucija

Obmejni Maribor se skoro ni zavedel, da je imel v gosteh dva dni delegate jugoslovenskih strojevodij in ladijskih strojnikov rečne plovbe iz vse države, ki so imeli pretekli četrtek in petek svoj XII. kongres v dvorani Delavske zbornice. Kongresa se je udeležilo nad 100 delegatov podružnic in oblastnih odborov Združenja strojevodij Jugoslavije, večje število delegatov ladijskih strojnikov rečne plovbe s svojim predsednikom Mihnijakom na čelu, navzoča pa sta bila tudi zastopnik generalne direkcije načelnik inž. Fine in šef mariborske kurilnice inž. Vidic.

Kongres je otvoril v četrtek zjutraj ob 9. predsednik centralne uprave združenja Drago Jovanović iz Beograda. Preden je podal svoje predsedniško poročilo, so zborovalci na njegov predlog poslali vdanostno brzojavko našemu kralju in kraljeviču Tomislavu, pozdravne brzojavke pa ministru n. r. dr. Albertu Kramerju, prometnemu ministru in generalnemu direktorju državnih železnic. Tajniško poročilo je podal centralni tajnik Sava Dimitrijević, blagajniško centralni blagajnik Rudolf Vodišek, v imenu nadzornega odbora pa je predlagal razrešnico celotni centralni upravi predsednik nadzornega odbora Ljubomir Milošević. Iz poročil posameznih funkcionarjev centralne uprave je bilo razvidno intenzivno delovanje v vseh smereh, zlasti pa za zboljšanje gmotnega položaja jugoslovanskih železniških strojevodij.

Pri volitvah centralne uprave je bil soglasno izvoljen stari odbor s predsednikom Dragom Jovanovićem na čelu. Sledila je nato razprava o pismenih predlogih raznih podružnic in oblastnih odborov, ki je bila zaključena v četrtek popoldne, z njo vred pa tudi dnevni red prvega dneva kongresa.

Glavni in najvažnejši del dnevnega reda pa se je pričel v petek zjutraj ob 9. Predsednik Jovanović je v jedrnatih besedah obrazložil težko stališče naših strojevodij in naglasil nujnost spremembe zakona glede na gmotni položaj in prekategorizacijo strojevodij, ki so z novimi zakonskimi določbami moralno in finančno hudo prizadeti. Tudi je sporočil, da je na dnevnem redu sprejem kluba brodarskih strojnikov rečne plovbe v Združenju strojevodij kraljevine Jugoslavije. Dal je najprvo omenjeni predlog za sprejem na glasovanje in so bili po daljši in zelo živahni debati sprejeti ladijski strojniki soglasno v združenje in bo tvoril njihov klub. 6. oblastno upravo v združenju. S tem pa se je tudi povečala armada naših uničevalcev črnega diamanta, ki je štela doslej 2400 članov, za nad 200 novih članov. Skupno se bodo odslej borili naši strojevodje in ladijski strojniki za zboljšanje svojih interesov ter delili gorje, ki jim ga je naložila današnja doba v odgovorni in težavni službi na njihova ramena. Debata o resoluciji je trajala nato ves dopoldne. Sprejetih je bilo soglasno 24 obsežnih točk resolucije, ki jo bo centralna uprava predložila prometnemu ministru in o tem obvestila tudi predsednika vlade s posebno prošnjo za ugodno rešitev.

Popoldne se je pričelo zborovanje ob 14. uri in so bile na dnevnem redu razne terosti ter spremembe pravil združenja. Soglasno je bilo sklenjeno, da se bo vsakoletni kongres centralne uprave vršil v maju in da morajo z ozirom na to sklicati posamezne oblastne uprave svoje letne občne zbore že v zimskih mesecih. Iz živahne debate je bilo posneti, da merodajni činitelji polagajo premalo pažnje odgovornemu stanu naših strojevodij, ki so prav za prav temelj in steber našega prometa, ki mu vsa naša javnost, kakor tudi država sama, izroča v varstvo milijonsko premoženje za prevoz ter življenje lastnih, kakor tudi tujih državljanov.

Celoten potek kongresa je pokazal, da predstavljajo naši strojevodje disciplinirano enoto in da so popolnoma solidarni v boju za svoje interese ter zaslužijo, da jim merodajni činitelji posvetijo ob trenutkih, ko jim režejo kruh, vso pažnjo. Zaključen pa je bil kongres v trdni veri v boljšo bodočnost in v ljubezni do drage domovine Jugoslavije.

Danes pa so se dopoldne odpeljali udeležnici kongresa na Falo, kjer so si ogledali tamkajšnjo elektrarno, popoldne pa se bodo vrnili in si ogledali še nekatere zanimivosti obmejnega Maribora. Z večernim vlakom se bodo podali na svoje domove ter smo prepričani, da bodo odnesli najlepše vtise iz našega obmejnega mesta.

Ki-Ki daje užitek kot pomladanski dan,
Kjerkoli si bodi, Ki-Ki povsodi!
PROIZVOD: „UNION", ZAGREB.

Sport

Poljska hazenska reprezentanca na potu skozi Maribor. Z včerajšnjim praškim brzovlakom je potovala skozi Maribor poljska hazenska reprezentanca, ki bo jutri, v nedeljo 8. t. m. v Zagrebu nastopila proti hazenski reprezentanci Jugoslavije. Na kolodvoru je poljsko ekipo pozdravil v imenu mariborskih sportnikov tajnik Olimpijskega odbora v Mariboru in poverjenik JLAS g. Evgen Bergant in ji izročil šopek cvetja.

Sestanek predstavnikov mariborskega nogometa. V četrtek 12. t. m. bo v Mariboru sestanek predstavnikov nogometnih klubov s članom uprave JNS g. dr. Lapajnetom iz Ljubljane, na katerem se bo razpravljalo o situaciji v nogometnem sportu.

Konferenca predstavnikov mariborskih nogometnih klubov. Drevi ob 18.30 bo pri »Orlu« konferenca predstavnikov SK Železničarja, ISSK Maribora in SK Rapida. Sestanka naj se sigurno udeležijo tudi gg. Filipančič, Fišer in Frankl.

Odpovedana nogometna tekma. Za jutri določena kvalifikacijska tekma SK Svoboda:SK Dobrna se ne bo vršila, ker mora jutri SK Dobrna nastopiti proti SK Hrastniku.

Vozovnice v abonmaju. Z odlokom generalne direkcije državnih železnic se izpremeni tarifa za prevoz potnikov prtljage in ekspresnega blaga, in sicer odstavek, ki govori o stalnih vozovnicah v abonmaju za vse proge. Po tej izpremembi bo stala od 1. avgusta t. l. dalje stalna naročninska vozovnica za vse proge državnih železnic 4000 Din v I. razredu, 3325 Din v II. razredu in 1900 Din v III. razredu, za 3 mesece 10.000 Din v I. razredu, 8315 Din v II. razredu, 4750 Din III. razredu, za 6 mesecev 18.000 Din v I. razredu, 14.965 Din v II. razredu in 8550 Din v III. razredu, za 12 mesecev 32.000 Din v I. razredu, 25.000 Din v II. razredu in 15.200 Din v III. razredu. Ta izprememba pa ne velja za naročninske vozovnice, izdane po določbah, ki so bile v veljavi do 1. avgusta t. l.

Kulturne vesti

Return to Carniola

Ob najnovejši knjigi LOUISA ADAMICA

»The Native's Return«. By Louis Adamič. (Gollancz, 12s, 6d net.) Louis Adamič, naš ameriški pisatelj, ki piše v angleščini s precejšnjim priznanjem na obeh anglosaških celinah, je živel lani več mesecev v svoji rojstni vasi Blatu na Kranjskem, v Ljubljani in drugod po Jugoslaviji in napisal o tem novo knjigo pod navedenim naslovom »The Native's Return« (Vrnitev v rojstno domovino.) Dela sicer še nimamo in o njem doslej naši listi še niso poročali, zato posnemamo te podatke po oceni, ki je izšla dne 17. junija v londonskem dnevniku »The Observer« izpod peresa Basila de Selincourta.

Kritik imenuje knjigo »delightful story«, zabavno storijo, in omenja celo mnoge podrobnosti, citirajoč nekatere stavke, ali pa pripovedujoč njihovo vsebino. V Ameriki je »The Native's Return« izšla v veliki nakladi in se naglo prodaja, kar je dokaz, da ima naš Adamič že svoje čitatelje in je tudi s tem najnovejšim delom vzbudil zanimanje. Po raznih znakih sklepamo, da je Američanom Adamič pomemben v prvi vrsti zaradi tega, ker jim na njihov lahki in vmes zabavni način pripoveduje o njim popolnoma neznanih ljudeh in krajih. Kranjska, Jugoslavija, vse to je tam preko Atlantskega oceana tako eksotično, kakor je nam kakšen Afganistan ali Siam.

Adamič je tu popisal svojo lansko vrnitev v rojstno domovino, bivanje v njej ter vse drobne in večje dogodivščine v teku mesecev odmora in studija. Ocenjevalec, ki priznava v omenjenem smislu vrednost dela, očita avtorju samo dvoje, da je preveč obširen in da dela sklepe, ki zaradi prenaglega gledanja morda niso docela dognani. To se zdi po objavljeni vsebini in izpiskih tudi precej točno. Največ se giblje doma v rojstni vasi, med svojimi sorodniki, sosedi in vaščani, potem med Slovenci na Kranjskem in naposled po vsej Jugoslaviji, dotikajoč se vprašanj pokrajine običajev, gospodarstva, socialnega položaja, kulture, politike itd. Kritizira vse mogoče in celo Ivana Meštroviča, a le kot človeka, očitajoč mu meščansko reakcionarstvo, dasi pravi sicer, da je največji živeči kipar vsega sveta. Marsikaj je pa tudi prikrojenega čisto po »ameriško«.

Za nas utegne biti knjiga zanimiva zlasti zaradi načina gledanja tega našega morda edinega stoodstotnega Amerikanca na naše kraje, ljudi in probleme. Na drugi strani je pa njen pomen za nas v tem, da seznanja z nami anglosaški svet Amerike. S knjigo »The Native's Return« se Anglosaks seznanja ne samo s Slovenijo in Jugoslavijo (četudi gledamo morda nekoliko preveč subjektivno in tuje), ampak tudi s sto drobnimi stvarmi, našimi Janezi, Mihi, sirotami (to besedo rabi Adamič tudi v angleški knjigi v slovenskem izvirniku, kakor dalje imena ljudi in krajev), Blaton, Ljubljano, Zagorjem in drugimi vasmi, trgi ter mesti. Njegovi sicer ne direktni, a s sanjami sugerirani nasveti so pa često naivni. Zavedlo ga je tu njegovo preveliko ogrevanje za levi marksizem.

Ob tej priliki se mi vsiljuje sama po sebi potreba, reči o Louisu Adamiču, ne na podlagi tega dela, ki k nam ni prišlo in morda nikoli ne bo, ampak kot vtis o vsem, kar je že prej napisal, vsaj dvoje, troje objektivnih besed: V Ameriki se je uveljavil v nekem miselnem krogu pretežno zaradi eksotike motivov (»eksotike« v smislu Američanov), njegovo delo pa je več ali manj čista, dasi često zelo zanimivo pisana reportaža, ki preizkušnje časa ne bo prestala neokrnjeno. Zato ne vem, zakaj bi morali ob Louisu Adamiču v nič devati svoje slovstvo, kakor se je hotelo o priliki njegovega obiska v rojstni domovini? Smo Slovenci in Evropci, zato čisto drug in drugačen svet ko Američani v Združenih državah. Če bi zato posnemali Američana Adamiča, bi nehali biti to, kar smo. A — ostanimo le doma in pri domačem, ker samo to je naše!

Če bi bili gledali spočetka tako, pravde o Adamiču ne bi bilo in izostalo bi bilo vse veliko razburjenje, cepljenje in prerekanje, ki je iz tega nastalo v naši mali dolini šentflorjanski. Daleč od nas so Anglosaksi, a še dlje je Amerika...

Monumenta artis slovenicae. Umetnostna zgodovina se je pri nas Slovencih v zadnjih desetletjih, zlasti pa po vojni razvila do nepričakovanih višin. Dobili smo celo vrsto odličnih umetnostnih zgodovinarjev, na katerih delo smo lahko ponosni pred mnogo večjimi narodi. Naj omenimo tu samo »Zgodovino likovne umetnosti v zahodni Evropi«, ki jo piše univ. prof. dr. Izidor Cankar in izdaja že nekaj let Slovenska Matica v Ljubljani. Sedaj se nam pa obeta nič manj obsežna in skoraj grandiozno zasnovana zgodovina likovne umetnosti pri nas na Slovenskem. Izdala jo bo pod naslovom »Monumenta artis slovenicae« na novo osnovana ljubljanska »Akademska založba«, prireja je pa kustos dr. Fr. Stelè. Izšla bo v 36. zaporednih mesečnih snopičih, katerih vsak bo obsegal 4 strani teksta v slovenskem in francoskem jeziku in 8 tabel slik na najfinejšem papirju v formatu 34x24 cm. Celotno delo bo obsegalo torej 432 strani in vsa najvažnejša dela v Sloveniji od naselitve Slovencev do sodobnega realizma (okrog l. 1870). Gradivo bo razdeljeno v štiri zvezke, dva bosta posvečena slikarstvu (12+9 snopičev), eden stavbarstvu (8 snopičev) in eden kiparstvu (7 snopičev). Od Valvasorjeve »Slave Vojvodine Kranjske«) prav gotovo ne pomnimo za Slovence tako važnega dela, kakor bodo ta »Monumenta artis slovenicae«. Naročniki bodo delo lahko odplačevali v mesečnih obrokih.

Knjige Akademske založbe. Poleg velikega dela »Monumenta artis slovenicae« bo izdajala Akademska založba v Ljubljani tudi »Akademsko biblioteko«. V načrtu prvega leta so knjige: dr. Anton Slodnjak »Pregled slovenske književnosti«, dr. Fran Ramovš »Kratka zgodovina slovenskega jezika« in dr. Metod Dolenc »Pravna zgodovina Slovencev«. Vse tri knjige bodo obsegale okoli 1000 strani in se bodo tudi lahko odplačevale v obrokih. — Morda nam bo ta založba dala kdaj tudi velik zemljepisni atlas, ki bi ga zelo potrebovali. Izhajal bi lahko v snopičih, kakor bodo »Monumenta«.

Pomen kreditnih zadrug v gospodarskem pogledu in v našem nacionalnem življenju

Iz govora dr. Jančiča na zadružni proslavi

Ideologi zadružništva so uvideli veliki pomen varčevanja in so zato postavili to načelo na prvo mesto svojega programa. Možje, ki so udejstvili idejo zadružništva, so posvetili ideji varčevanja poseben dan v letu, 31. oktober. To je dan štednje, ki se slavi po vsem svetu, kjer žive zadrugarji. Tega dne se vrše predavanja in proslave v prilog varčevanja.

Varčevanje reši posameznika in mu zagotovi bodočnost. Omogoča pomoč bližnjemu, vsemu stanu pa pripomore do spoštovanja. Kreditno zadružništvo je pri nas bojevalo težke boje zaradi političnih in gospodarskih neprilik. Naši narodni in politični voditelji so v dobi nacionalnih bojev uvideli, da se bodo mogli uspešno braniti zoper premožnega narodnega nasprotnika, da bodo vzdržali in obvarovali bitnost Slovencev le, če bodo gospodarsko osamosvojili malega človeka. In tako sta pričela brata dr. Jože in Mihael Vošnjak širiti med slovenskim ljudstvom idejo zadružništva in ustanavljati kreditne zadruge, naše slovenske posojilnice. Isto pot je nadaljeval veliki zadružni pobornik dr. Janez Ev. Krek. Nesporno je dejstvo, da se moramo zahvaliti prav našemu zadružništvu, da je svetovna zgodovina začrtala nove državne meje tako, da je rešena vsaj večina Slovencev. Nikdo ne dvomi, da bi bila večina naših staršev in dedov nacionalno zasužnjena, če bi jih ne bilo rešilo zadružništvo.

Slično usodo, kakor Slovenci za svoj narodni, so doživljali državni uslužbenci po prevratu za svoj gospodarski obstoj. Zaradi popolnega prevrata v gospodarstvu so začeli gospodarsko propadati. Državni uslužbenec pa, ki je gospodarsko odvisen, ne more vršiti svojih nalog kakor to zahteva interes države in naroda. To so uvideli tudi državni uslužbenci in državniki ter s pomočjo vladinih odredb ustanovili Nabavljalne zadruge državnih nameščencev. Izgleda, da so nastale nabavljalne zadruge brez kreditnih zadrug in da so bile te ustanovljene mnogo let pozneje, torej niso bile tako važne kot konzumne zadruge. Zgodovina naših nabavljalnih zadrug pa uči, da temu ni tako. Najprej se je zbral s prisilnimi odtegljaji od prejemkov drž. uslužbencev potrebni kapital, in s tem kapitalom so pričele poslovati nabavljalne zadruge. Torej najprej so zadrugarji ustanovili na ta način kreditne zadruge, zbrali z varčevanjem potrebni kapital, in s tem denarjem pričeli ustanavljati razne konzumne zadruge. Vsiljuje se vprašanje, kako dobiti denar? Na tujo pomoč se ne smemo zanašati, sami si moramo dobiti potrebna sredstva. Delati je pač treba po načelu: Vsi za enega, eden za vse! Mnogo je državnih uslužbencev, in če bi vsak vložil vsak mesec v kreditno zadrugo recimo 20 Din in bi se zavezal, da tega denarja ne bo dvignil prej, ko bo upokojen ali odpuščen, bi se nabrali visoki zneski. Mnogi državni uslužbenci morajo čakati po več mesecev na svoje pokojnine in so brez vsakih sredstev. S popolnoma drugimi občutki bi čakali na svojo upokojitev, če bi, ves čas službe nalagali majhne prispevke za dobo, ko bodo upokojeni.

S kreditnim zadružništvom bo pomagano ne samo zadružnikom, temveč splošnosti, in zadružništvo bo postalo odločilen faktor ne samo, ko bo šlo za usodo članov, ampak tudi za blagor splošnosti.

In to je najvišji cilj zadružništva!

Občinska seja na Pobrežju

Reševanje skupnih zadev z mestom - Prošnje za prešolanje dela razvanjskega šolskega okoliša občine Hoče v šolski okoliš Tezno - zavrnjena

V torek 3. t. m. se je vršila pod predsedstvom župana g. Volka občinska seja z obširnim dnevnim redom, ki je trajala nepretrgoma skoraj pet ur. Po prečitanju in odobritvi zapisnika je sledilo poročilo g. župana. Pohvalil je uvidevnost stanovalcev v Špesovem selu, ki so prostovoljno prispevali precejšen znesek za popravilo ceste iz Nasipne ulice v Špesovo selo. Sokolskemu društvu se plačanje občinske trošarine za točenje alkoholnih pijač ob priliki okrožnega zleta oprosti. Precej nevolje je povzročilo poročilo glede parcelacije v Špesovem selu. Parcelacijski načrti so bili predloženi mestnemu gradbenemu uradu v Mariboru, ki zahteva kanalizacijo. Občinski odbor pa je mnenja in vztraja pri tem, da je kanalizacija tamkaj nepotrebna, kakor tudi kažejo terenske prilike. Poteklo je že precej časa, a gradbeni urad mestne občine ne da odgovora. Tudi glede pogojev za škropljenje Aleksandrove ceste do pokopališča, katerega dobroto bi pač uživali tudi meščani, mestna občina sploh ni odgovorila, dasi je že poteklo mesec dni.

Za gradnjo mostu pa ni potrebnega kredita. G. župan je dobil ustmeni nalog, da se informira, koliko bi prispevale posamezne tovarne. Mnenja pa je, da take informacije ne spadajo samo le v njegov delokrog. Posestnik Šlamberger je zaradi bolezni odložil mesto občinskega odbornika. Na njegovo mesto je bil vpoklican šolski upravitelj g. Klemenčič, ki bo predsedoval kmetijskemu odseku. V šolskem odboru meščanskih šol v Mariboru pa bo zastopal občino Pobrežje občinski odbornik g. Luknar. Župan je nadalje poročal o korakih za odstranitev skladišča odpadkov v bližini Špesovega sela, ki povzroča nevzdržljiv smrad in goji mrčes, ker ne ustreza predpisom. Komisijski ogled se bo vršil na kraju, ker se že dosedaj dosti stale vašega denarja in lastnika branita odstraniti skladišče.

Sledilo je poročilo odsekov. Za gradbeni odsek je poročal g. župan. Stavbeno gibanje je skoraj na mrtvi točki. V drugem četrtletju so se zgradile le tri majhne hišice in nekaj gospodarskih poslopij. Za cestni odsek poroča g. Kašman. Cesta, ki vodi iz Lovske ulice skozi gozd na Tezno, se bo primerno popravila in razširila. Predviden je nakup gramoznice na Teznem.

Predsednik personalnega odseka g. Žohar je poročal o osnutku glede nastavitve občinskih uslužbencev. Po vsestranski živahni debati se zadeva vrne odseku ponovno v pretres. Za finančni odsek je poročal g. Luknar. Prečital je odločbo banske uprave, s katero je zavrnjeno prešolanje dela iz upravne občine Hoče v šolski okoliš Tezno. Višina prispevka, katerega naj bi prispevala občina Hoče krajevnemu šolskemu odboru na Teznem, vsekakor ni previsoka, ker bi bilo otrok iz šolskega okoliša Razvanje za dva razreda in bi se šola na Teznem zopet morala razširiti. G. Žunko je predlagal po odobritvi socialnega odseka nekatere podpore. V domovinsko zvezo je bil sprejet Oton Brečko, zagotovilo pa je dobil Vilko Gadi.

Predlog za preimenovanje nekaterih ulic je bil z nekaterimi spremembami, ki sta jih stavila občinska odbornika Luknar in Žohar, soglasno sprejet. Tako dobijo tudi v velliki prometni občini Pobrežje med drugimi svoje ulice zaslužni mariborski nacionalni in kulturni delavci: dr. Rosina, dr. Verstovšek in dr. Medved. Tudi naš koroški junak Malgaj je ovekovečen s svojo ulico. — Prošnja Antonije Postrežinove za gostilniško obrt se odkloni, ker ni krajevne potrebe. Nakup zemljišča za občinsko hišo se začasno odloži, za nakup gramoznice na Teznem pa se izvoli poseben odsek, ki bo poročal o pogajanjih na prihodnji seji. Predlog za kategoriziranje občinskih cest je bil sprejet, kakor ga je izdelal cestni odsek. Seja je potekla zelo živahno in je dokazala veliko zanimanje odbornikov za gospodarski napredek občine.

Podpirajte Protituberkulozno ligo!

Sokolstvo

Sokol Tezno. Ponovno prosimo vs bratska in druga nacionalna društva, d se udeležijo jutri v nedeljo domačeg društvenega nastopa na lastnem letne telovadišču pri šoli. Sodeluje podčastn ška šola in vojaška godba. Mariborčan pridite podprite delo našega mladega dru štva. Začetek ob 15. uri. Zdravo!

Sokol Maribor II. Pobrežje. Zbirališč vseh članov in članic za skupni odhod nastopu Sokola Tezno bo v nedeljo o 13.30 uri na letnem telovadišču na Po brežju. Udeležba obvezna! Zdravo.

Sokolsko društvo Rače, priredi v ne diljo 8. t. m. ob 15. uri javni nastop. Poz vamo Sokolska društva iz mesta in okolice, kakor tudi prijatelje sokolstva, da s udeleži nastopa tega mladega in agilneg društva, ki s svojim neumornim delo zasluži, da si ogledamo njegove uspeh

Ptuj

Orožniška vest. K ptujski orožniški čet premeščeni kapetan II. klase Josip Bet valdi je prisepl v Ptuj in prevzel posl poveljnika čete.

Ciril in Metodov kres. V sredo 4. t. m so Ptujčani slovesno obhajali Ciril in Metodov dan. Na Panoramskem hribu s zakurili ogromen kres, ki je mogočno ra svetljeval Dravsko polje in oznanjal, ka ko Ptujčani visoko cenijo in spoštujejo tradicijo teh dveh slovanskih apostolov Okrog kresa se je zbrala ogromna množica ljudstva, ki je pozno v noč vztrajal in se divila temu mogočnemu kresu Mestna godba je svirala prav lepe izbrane skladbe, ki so se razlegale daleč na okrog.

Nezgoda. Ana Veršičeva, 50-letna žena posestnika iz Grajene, je padla s škednja tako nesrečno, da si je nevarno poškodovala desno nogo in jej bodo morali najbrže zaradi komplicirane frakture nogo odrezati.

Policijska vest. Policija je aretirala še komaj 18-letno šiviljo M. O. iz Maribora, ker se je klatila po Ptuju in se vdajala nemoralnemu življenju. Dekle so izročili sodišču, kjer dobi plačilo.

Velik požar. Predpreteklo noč je zažarelo nebo nad vaszo Strgojnico, občina Cirkovci. Izbruhnil je požar v gospodarskem poslopju posestnice Marije Klasinčeve in se z naglico razširil na gospodarska poslopja Ivana Beraniča in Elizabete Baumanove. Vsem trem posestnikom so zgorela gospodarska poslopja do tal, med tem tudi vsa krma in gospodarsko orodje. Nevarnost je pretila tudi sosednim poslopjem in se je zahvaliti le gasilcem iz Šikol, Cirkovec in Dragonje vasi—Mihovec, da ni postala vsa vas žrtev požara. Škoda znaša pri Mariji Klasinčevi 40.000 Din, pri Beraniču 30.000 Din in pri Baumanovi 35.000 Din, skupna škoda presega 100.000 Din in je krita le deloma z zavarovalnino. Na kak način je

Pika:

Diplomski izpiti, nabiralna akcija in moja smola

Te dni sem čital v listih o zaključku šolskega leta na srednjih šolah in o diplomskih izpitih. Ob tej priliki sem se spomnil na »dogodek«, ki se mi je »pripetil« pred nekaj leti.

Na državnem ženskem učiteljišču so zaključili izpite. Trdi so bili zadnji tedni. Po dolgih letih neprestanega učenja je končno srečno prestan strogi izpit in razdeljene so težko pričakovane diplome. Kaj pa sedaj? Na namestitev bo treba čakati dolgo, pa tudi sicer je več mesecev prostosti. Tudi je treba misliti na oddih! Treba je združiti prijetno s koristnim. Listi tujskoprometne ustanove in Jadranske straže vedno delajo propagando za naše morje. Tudi v šoli je bilo »razpravljanja «o vsem tem. Ni čuda, da se je nekaj gospodičen kandidatinj odločilo, da organizirajo 10 do 14 dnevni poučni in oddihni izlet na našo morsko obalo. Toda za izlete in oddihe je treba denarja, kar je dalo našim gospodičnam skrbi, posebno, ker se je že pred leti poznala kriza. Starši pa tudi nimajo — vsaj ne vsi — razumevanja za take poučne izlete in primanjkuje večkrat tudi »drobiža«, kolikor bi izletniki potrebovali, oziroma želeli. Tudi je mladina obzirna in noče nadlegovati svojcev, hoče presenetiti in se »osamosvojiti«. Na tihem so se gospodične kandidatinje dogovorile (posebnih sestankov ni bilo treba, ker je bila prilika v šoli in na komerzu) ter organizirale nabiralno akcijo (kakor je to že od nekdaj pri abiturientih navada).

Stvar je pa treba izpeljati kolikor mogoče tajno, da svojci ne zvedo. Ko bo denar že skupaj, stopijo pred starše, in kolikor je primerno samozavestno pojasnijo: »Očka, mamca, mi gremo na morje za 10 do 15 dni.« — »Oho!« Kaj? Kje pa imate denar?« — »Nič bati! Denar že imamo. Vas nočemo izrabljati, saj smo skrbi.«

Tako nekako je bilo menda med določenimi izletnicami dogovorjeno in zamišljeno, ko mi je prišla taka nabiralna pola v roke. Gledal sem polo in male številke: 5, 10 in redkih 20 Din. Ej, bore malo! Sočutno sem spraševal, poizvedoval in videl žalostne obraze sicer »luškanih« nabiralk. Ne bo nič s toliko zaželjenim izletom na morje. Do potovanja manjka le še nekaj dni — denarja pa premalo.

Naključje je naneslo, da sem se tisti večer po seji gospodarskih krogov sedel v gostilni v družbi, v kateri je bilo nekaj »dobro« situiranih gospodov. Prijateljsko sem zaupal nameravano potovanje abiturientk na morje in slab uspeh tajne nabiralne akcije. In oglasili so se nekateri ter obljubili prispevati večje zneske. Dogovorili smo se, da lahko pridejo gospodične z nabiralno polo drugi dan v njihove pisarne, oziroma poslovne prostore. Vesel nad srečnim naključjem in lepim uspehom sem sklenil iz previdnosti, da morebiti tudi sam stopim zraven z nabiralkami k obljubiteljem, da bo »dana beseda« tudi res in z največjim uspehod držala. V duhu pa sem se že veselil, kako bom prijetno presenetil gospodične izletnice.

Drugi dan sem šel »na delo«, da bi veselo novico sporočil članicam nabiralne akcije. (Vedno sem zelo vesel in srečen, če morem komu napraviti veselje.) Toda stvar ni bila lahka, ker je bila tajna. Kako sporočiti, da svojci ne bi slutili za kaj gre? Kje najti katero »merodajnih« gospodičen? (Šele sedaj vem, kako so take stvari delikatne!) Na dom iti in tam razlagati vpričo svojcev ne moreš, ker je vsa stvar zasnovana brez vednosti svojcev.

Tako sem iskal način, kako bi, ko sem zagledal na ulici neko nabiralko in stopil za njo — toda bila je v družbi nepoznanih mi oseb, ki menda za tajno izletniško akcijo tudi niso vedele. Stopil sem zato do vrat stanovanja druge gospodične od nabiralne akcije in brez predstavljanja, torej »inkognito« dejal neki dami, ki je prišla odpret, naj pride gospodična kandidatinja v to in to pisarno. Več povedati nisem smel, ker je stvar bila vendar tajna. Iz previdnosti in zaradi nujnosti zadeve sem nato še telefoniral na dom, kjer je stanovala druga gospodična, ki sem jo videl na ulici, in vprašal, če je doma, seveda prav nič slabega misleč in ne sluteč. Ker ni bila doma, sem naročil, naj me telefonično kliče, ko se vrne. Zakaj želim ž njo govoriti, seveda spet nisem smel povedati.

Čez kako uro se je gospodična res oglasila, in razvil in končal se je kratek razgovor: »Halo, tukaj N. N., ali je tam gospod N. N.?«

»O, živijo! Klanjam se gospodična!«

»Prosim gospod, ne delajte neumnosti, da me iščete in povprašujete po meni!«

»Prosim gospodična, stvar je nedolž...«

»Za menoj ni treba hoditi in me iskati!«

»Prosim, gospodična, saj...«

»Gospod, mene ni treba spravljati v neprilike s starši in me sploh iskati...«

»Toda gospodična...«

»Nič! Z Bogom!«

Pri telefonu ni bilo več glasu...

To se je zgodilo pred leti v začetku svetovne krize in čez nekaj dni smo se s trgovci, ki so obljubili prispevati za izlet kandidatinj, odpeljali na Pohorje...

Spominjajte se CMD

ozeni nastal, še ni ugotovljeno. Pripomniti je, da je pri Beraniču v kratkih presledkih gorelo že štirikrat, pri Klasinčevi pa že dvakrat.

Kino. V soboto 7. t. m. in v nedeljo 8. tm., obakrat ob 20.30, se predvaja velefilm »Za domovino«. Herojski boj malega naroda za svobodo. Medtedenske predstave v juliju in avgustu odpadejo.

Ptujski živinski sejmi. Konjski in goveji sejem v torek 3. t. m. je bil, kar se tiče dogona, izredno dobro založen in tudi kupčija je bila prav dobra. Prignali so 196 konjev, 350 krav in telic in 177 bikov in volov, skupaj 696 glav živine; od teh so prodali 335 glav, torej 49% prignane živine. Cene za kg žive teže so bile sledeče: voli prve vrste 3.50—4 Din, voli druge vrste 3—3.50 Din in tretje vrste 2—3 Din; biki 2.50—4 Din; telice 3—4.50 Din; krave prve vrste 3—4 Din, druge vrste 2.50—3 Din, tretje vrste 2—2.50 Din; konji so se prodajali po kakovosti, in sicer za klanje 300—1000 Din, plemenski pa od 1000—3500 Din. Svinjski sejem v sredo 4. t. m. je bil razmeroma dobro založen, kupčija pa je bila nekoliko slabša. Prignali so 265 ščetinarjev, od teh jih je bilo prodanih 98. Cene za kg žive teže so bile sledeče: debele 6—7, prolenki 5—6 Din, mrtve teže 9 Din; prasci stari 8—10 tednov so se prodajali po kakovosti, in sicer od 75—150 Din eden. — Prihodnji konjski in goveji sejem bo 17. t. m., svinjski sejem pa 11. t. m.

Slovenske Konjice

Ciril-Metodov kres je žgala tukajšnja podružnica CMD s sodelovanjem Sokolskega društva na Lavričevem vrhu 4. julija zvečer ob prisotnosti velikega števila tržanov. Domači pevci so zapeli nekaj domoljubnih pesmi, dr. Mejak pa je imel kratek nagovor o pomenu kresa. Zažareli so kresovi na raznih vrhovih Pohorja in na Boču. Po kresu je bil prijateljski sestanek v Narodnem domu.

Sokolsko društvo Loče je pokazalo na svojem III. javnem nastopu v nedeljo 1. julija t. l. na šolskem dvorišču prav lep uspeh in znaten napredek društvenega delovanja. Sodelovala je domača godba, prišli so številni gostje, zlasti iz Konjic in Poljčan. Po nastopu se je vršila narodna veselica. Uspeh nastopa je tudi v gmotnem oziru zelo zadovoljiv.

Sokolskega nastopa v Poljčanah 8. t. m. se udeležijo tudi člani in članice iz Konjic, odhod s kolesi ob 13. uri, oziroma z vlakom ob 16. uri.

Osebna vest. Občinska uprava je sprejela za začasnega delovodjo na tukajšnji občini g. Josipa Mohorka iz Maribora, ki je službo že nastopil.

Gospodarske vesti

Opozorilo davkoplačevalcem. Davčna uprava za mesto Maribor opozarja davkoplačevalce, da je zapadel v plačilo 3. četrtletni obrok zgradarine, pridobnine, rentnine, družbenega davka, davka na neoženjene osebe in na posolvni promet ter vojnice dne 1. julija, prvi polletni obrok zemljarine pa bo zapadel v plačilo 5. avgusta. Prizadete davčne obvezance opozarja davčna uprava, naj te obroke pravočasno poravnajo v lastnem interesu. Davčni zavezanci splošnega davka na poslovni promet pa morajo predložiti prijave in plačati odgovarjajoči davek za drugo četrtletje najkasneje do 30. julija.

Popusti na nemških železnicah. Glavni zastopnik »Reichsbahnzentrale« za nemški potniški promet v Beogradu sporoča, da so nemške deželne železnice sklenile povišati popust na železnicah za tujce in Nemce iz tujine od 25 na 60%. Ta popust 60% velja za dobo od 10. julija do 31. oktobra, pod pogojem, da traja bivanje v Nemčiji najmanj 7 dni. Karte za znižano ceno veljajo dva meseca.

Prepovedan izvoz orehovega lesa. Ministrski svet je na predlog finančnega ministra in na podlagi čl. 13. zakonskega predloga o splošni carinski tarifi prepovedal izvoz orehovih debel, razen tistih, ki so primerna za sečo in ki jih je kot take označil pristojni kmetijski referent sporazumno z gozdarskim referentom.

Seja sveta industrijskih zbornic. V Beogradu je bila v nedeljo seja sveta industrijskih zbornic, na kateri so bili ustanovljeni stalni odbori. Na dnevnem redu je bilo vprašanje socialne zakonodaje. Posebni odbor bo proučil efekt socialne zakonodaje za delodajalce in delavce, potem bodo pa storjeni na merodajnem mestu potrebni koraki. Obširna debata se je razvila o kartelih, ki se o njih zadnje čase mnogo razpravlja. Svet je odobril delo komisije v tem vprašanju, ki je zavzela stališče, da se zakonodajnim potom uredi ustanavljanje kartelov, kakor tudi kontrola nad njihovim poslovanjem, ker bo s tem ohranjen ugled narodnega gospodarstva. Razpravljalo se je tudi o akciji »Svoji k svojim« ter o reviziji obrtnega zakona.

Kongres trgovcev s sadjem. Poročali smo že, da bo v času od 14. do 16. julija v Mariboru kongres trgovcev in izvozničarjev sadja iz vse naše države. Prišli pa bodo na kongres tudi trgovci s tujih tržišč. V soboto 14. julija bo sprejem gostov in razne predkonference, na Mariborskem otoku pa bo pozdravni večer. V nedeljo 15. julija se bo pričel kongres ob 9. uri dopoldne v veliki unionski dvorani. V ponedeljek 16. julija pa bodo priredili udeleženci izlete v sadonosne kraje mariborske okolice.

Za poglobitev trgovinskih stikov z Bolgarijo. Te dni smo v našem listu poročali o trgovinski pogodbi med kraljevino Jugoslavijo in Bolgarijo, ki je stopila v veljavo 1. julija t. m. Podčrtali smo, da pred videva pogodba klavzulo največjih ugodnosti, kar pomeni, da se bodo od 1. t. m. pri uvozu jugoslovanskega blaga v Bolgarijo in obratno uporabljale najnižje carinske postavke. Poleg tega izpreminja ta pogodba carinsko tarifo kr. Bolgarije v toliko, da je uvoz hmelja in superfosfata iz Jugoslavije v Bolgarijo prost uvozne carine. Za uvoz naslednjega blaga v Bolgarijo so se pa določile ugodnostne carine, in sicer: za žvepleno kislino 3 zl. leve, aceton 60, kalcijev acetat 40, gips 1, mlinske kamne 1, bruse 1, peči in radiatorje 10, ročne kovane žeblje 10 in kuhinjsko posodo 120. Želeti bi bilo, da bi naši interesenti posvetili trgovinskim stikom z Bolgarijo čimveč pozornosti in v čimvečji meri izkoristili ugodnosti nove pogodbe. Izvozniki, ki iščejo v Bolgariji zastopnike, naj se obrnejo na sofijsko zbornico, ki ima za te namene poseben oddelek. Naslov je: Trgovsko-Industrialna Karam, Sofija.

Pavšalna trošarinska taksa za maj in junij. Davčna uprava za mesto Maribor je obvestila Združenje gostilničarjev v Mariboru, da morajo po rešenju finančnega ministrstva pobirati vse davčne uprave pavšalno trošarinsko takso za maj in junij t. l., neglede na to, da je izšla uredba o pobiranju banovinske trošarine, ki je stopila prav za prav že 20. maja t. l. v veljavo. Finančno ministrstvo tolmači to pobiranje trošarinske takse po točki 4. člena 72. zakona o državni trošarini, ki se je stvarno pobirala za dva odnosno 3 mesece naprej. Tukajšnja davčna uprava bi bila morala na podlagi zakona o državni trošarini razposlati položnice za pavšalno trošarinsko takso skupno za mesec maj in junij. Upoštevaje težko stališče gostilničarjev, pa je davčna uprava razpošiljala položnice vsak mesec. Zaradi tega opozarja združenje vse gostilničarje, da jim bo davčna uprava prihodnje dni poslala položnice na plačilo pavšalne trošarinske takse, in sicer za čas od 21. do 31. maja in za ves junij. Ker pa je davčna uprava od 20. maja dalje že pobrala za bansko upravo odmerjeno bansko trošarino, naj vsak posamezni gostilničar pri prvem plačilu banske trošarine odbije polovico predpisanega iznosa na položnici, kar mu bo tudi davčna uprava brez nadaljnjega priznala.

Uplivi hormonskih injekcij

Eksperimenti Steinachovega učenca

Eksperimenti znanega dunajskega pomlajevalca prof. Steinacha so pokazali pri živalih, ki so jim že v mladosti izrezali klične žleze, ne samo izrazito zaostajanje telesnega razvoja, temveč tudi duševno in spolno zaostalost. Takšne živali imajo, kakor pravi ljudski rek, ribjo kri v žilah. Ponovna vcepitev kličnih žlez pa je sposobna obuditi nerazvite znake dozorelosti in obnoviti normalno duševno stanje. Še danes nam ni znano, kako more navadna kemična snov, seksualni hormon, vplivati tako silno na erotizacijo možganov. Toda dejstvo kot takšno obstoji in je sposobno vplivati celo na smer nagonskega življenja in na njegovo moč. Samci, ki so jim vsadili ženske spolne žleze, postanejo n. pr. po svojih nagonih popolnoma ženski, kažejo materinske instinkte in dojijo celo tudi mladiče. Samice z moškimi spolnimi žlezami v telesu čutijo spet popolnoma moško in celo pravi samci jih ne smatrajo več za samice. Kakor znano, se je kemikom že pred časom posrečilo, da so pridobili učinkovite ženske spolne žleze v čisti, močno koncentrirani obliki. Kar zmore vsa žleza, zmore tudi koncentrirani hormonski preparat in še bolje, kajti z njim je mogoče tako rekoč poljubno vplivati na intenziteto spolnih nagonov in znakov.

V tej smeri so se gibali zadnji poskusi Steinachovega učenca dr. Kuna. Po injekciji spolnega hormona je večina poskusnih živali že po 48 urah pokazala spremembe v nagonskem življenju. Tako brzina, kakor trajanje takšnih učinkov, sta odvisna od množine in vrste vbrizganega hormonskega preparata. Najbolj učinkovitega se je pokazal hormonski preparat v oljnati obliki. Ena sama injekcija 10.000 učinkovitih enot vsebujočega preparata je sprožila do 65 dni trajajoči vpliv na nagonsko življenje.

Seveda se ne dajo taki izsledki brez nadaljnjega uporabiti pri človeku, toda dr. Kun jih je skušal praktično izkoristiti tudi tu, predvsem za zatiranje znane ženske neobčutljivosti (frigiditete). Kakor poroča sam v nekem članku, so že dosedaj začeti poizkusi v to smer pokazali upoštevanja vredne uspehe.

Zrcalo za šoferje.

Na nevarnem križišču VI. okraja v Parizu so postavili na dva droga velikansko zrcalo, da šofer lahko v njem vidi avtomobil, ki prihaja iz druge ulice.

Oh slovesu.

Mož, ki je bil potnik, se je odpravljal na daljše potovanje in ko se je poslovil od svoje žene, ga je ljubeznjivo vprašala: »Urban, mi boš ostal zvest?« Mož ji je odgovoril: »Ljuba ženka, vedi, da nisem grerok.«

V šoli.

»Jaz nisem kričal.«
»Ti nisi kričal.«
»On ni kričal.«
»Jurček ponovi.«
»Nihče ni kričal, gospod učitelj.«

Psihografolog
Karmah
v Mariboru.
Obiske sprejema v hotelu „ZAMORC". Ostane v Mariboru do 10. julija.
Na dopise odgovarja!

Za nove
ZAVESE
vedno lepa izbira
Dekoracijskih tkanin
na razpolago.
Dajemo strokovne nasvete brezplačno. Izdelava se izvrši v našem lastnem ateljeju po najnižji ceni.
WEKA MARIBOR

Lokal

LOKAL
pripraven za vsako malo obrt, oddam 1. avgusta. Koseskega ul. 22. 2790

LEP LOKAL
na ulico, dvoriščni prostor, za delavnico ali skladišče in stanovanje oddam v najem. Slovenska ul. 26/I. 2783

LOKAL
s skladiščem ter stanovanje s sobo in kuhinjo oddam s 1. avgustom 1934 na Koroški cesti 21, Maribor. Vprašati dopoldne, Slomškov trg 11/I, vrata 5. 2742

Oglašujte!
Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

Zima
Afrika
Vata
Postelino perje
Gradl za madrace
VEKA-Maribor

Pohištvo
iz
mizarstva Wejlak
je poceni, lepe oblike in ustreza vsem zahtevam
Stanovanjske in spalne sobe v vseh cenah.
Moderne kuhinjske opreme.
„WEKA"-Maribor, Aleksandrova 15

REVIGAL proti kožnim boleznim
Reg. pri Min. s. p. in nar. z. v Beogradu.
Ime zakonom zaščiteno kon. št. 8407-9-10
Izdelovalec: Lekarnar BRANISLAV MONDINI Slovenska Bistrica (Dravska banovina)
Reg. pod S. br. 6540 od 5. IV. 1934.

POSOJILNICA R. Z. Z O. P. MARIBOR, NARODNI DOM
USTANOVLJENA LETA 1882
Stanje hranilnih vlog 60 milijonov dinarjev
Rezervni zaklad 9,668.000 Din
Sprejema hranilne vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najkulantneje

MARIJ SKALAN: 98

SEMISIRIS

Roman iz prazgodovine človeštva.

»Kaj je to? Podzemska pošast? Glas Osirisa, vladarja mrtvih? Ali mračnega šakala Anubisa? Ga je priklicala čarovnica Arikdinila?«

Zamolklo tulenje se je spremenilo v votlo bobnenje in stene podzemskega hodnika so zatrepetale. Nefteti so se zamajala tla pod nogami, opotekla se je in le s težavo vzdržala pokoncu, da ni padla.

»Joj!« je kriknila v grozi. »To je srd vladarja mrtvih...«

Vreščeč je bežala k izhodu v pritličje palače ljubimk, dvigajoč bakljo nad glavo, da bi se ji bili kmalu vneli razpuščeni črni lasje. Bobnenje je udarjalo za njo, zemlja je dalje trepetala. Tla so se zibala tudi v palači, stene so škripale, vznemirjala se je vsa okolica.

»Sem blazna? Sanjam?« se je vprašala favoritka in planila k zapovedniku evnuhov, ki je sam ves vznemirjen stal na sredi hodnika in ni vedel, ali naj pobegne ali ostane.

»Milost, gospodarica!« je kriknil. »Veliki Râ se je razjezil zaradi naših grehov in stresa tla pod našimi nogami. Potolaži ga!«

»Kaj se godi?« je vprašala razburjeno in preplašeno favoritka.

»Potres je,« je odgovoril evnuh.

»Potres?«

»Duhovi podzemlja nas dramijo sredi noči. Besne in terjajo žrtev. Na žrtveniku svetega bika Apisa gori jalov plamen. Zaman ližejo zrak rdeči zublji. Darujte grešnike!«

Nefteta ga ni več poslušala. Izročila mu je bakljo in pobegnila v svojo sobo. Po hodnikih so begale nage sužnje in ljubimke, vile roke in vreščale. Palača je drhtela, zidovje je škripalo...

Favoritka je padla na ležišče in zavila glavo v blazine, kakor noj, ki ne mara slišati in videti nevarnosti. Misli na Evalasto, Arikdinilo, faraona faraonov, na vse in na ves svet so ji izginile v eni sami nemi grozi. Toda tistega, kar je pričakovala, ni bilo. Teške mramornate kocke se niso porušile, niso popadale druga z druge. Palača je bila zgrajena trdno. Stresljaji so postajali bolj redki in šibkejši in naposled se je zemlja spet umirila. Nefteta se je napol dvignila, se zastrmela v noč in potem trudna omahnila nazaj na ležišče. Prestani napori, dvomi in strahovi so ji izčrpali moči, slike zavesti so se polagoma meglile in izginile nazadnje v črni noči spanca. Dvor in Semisiris sta pozabila na potres.

Ko se je sredi dopoldneva prebudila, so se ji naglo vrnili v spomin vsi dogodki prejšnjega dne in noči, a ne več kakor sanjski prividi. Zadovoljno se je pretegnila in se še radovedno vprašala, če so že opazili beg princese iz dežele večernih gora. Nemirno beganje in kričanje, ki ga je slišala zunaj, ji je odgovorilo brez besed. Vedela je vse in ni hotela niti vprašati.

Tedaj je planila v sobo njena črnopolta sužnja, padla pred njo na kolena in se s čelom doteknila tal:

»Milost, gospodarica! Ne veš še, kaj se je zgodilo?«

»Kaj?«

»Princesa iz dežele večernih gora je izginila brez sledu...«

»Kdaj?«

»Ponoči.«

»Jo iščejo?«

»Ves dvor je na nogah.«

»In je še niso našli?«

»Ne.«

»Hvala ti, veliki Râ!« je vkliknila favoritka sama pri sebi.

»Naj ti postrežem z jedili?«

»Prinesi mi jih in pripravi kopelj!«

»Takoj, gospodarica!«

Po zajtrku in kopelji se je favoritka mazilila in oblekla v svojo najlepšo obleko. Jedka razdvojenost prestane noči jo je zapustila; bila je vsa vedra in vesela.

»Vse je bila resnica,« si je govorila. »Divjakinje ni več in je nikoli ne bo. Konec je zapostavljanja in ponižanja. Vračajo se prejšnji časi razkošja, vživanja in gospodovanja. Arikdinila je zares čarovnica. Pomagala mi bo še nadalje. Z njeno pomočjo postanem neomejena vladarica dvora, gospodarica Semisirisa in Atlantide.«

Vzela je liro in odšla na izprehod v dvorni park. Bil je popolnoma prazen in zapuščen. Dvor je imel preveč opravka s pobegom princese Evalaste, da bi bil mogel misliti na izprehode in zabave na ribniku. Tako je brzela Nefteta čisto sama po s peskom posutih stezicah skozi jesensko pobarvane nasade in dalje proti ribniku. Tam je sedla v čoln, ga odsunila od brega in pustila, da se je potem sam zibal po ko zrcalo mirni gladini. Položila je prste na strune, zabrenkala in zapela:

»Bele in zrele ko sadne sigine,
grudi so moje,
moj dragi;
in kakor kače — igrače
roke so moje prebele,
kadar ovijejo bokov se tvojih,
moj ljubi;
vroči ko žarki poldneva
so moji poljubi,
kadar dotaknejo ustnic se tvojih,
moj mili...«

(Se bo nadaljevalo.)

V vsako slovensko hišo „Večernik“!

Mali oglasi

Razno

JOS. TICHY IN DRUG.
Koncesj. elektrotehnično podjetje, Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27-55, izpeljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurečnih cenah.

ZLATO,
zlatnike in platino kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata. Orožnova ulica 8 2642

SPALNICE
politirane, najmodernejši vzorci, iz mehkega in trdega lesa ter razno drugo pohištvo po znižani ceni prodam. Priporočam se za vsa mizarska in pohištvena naročila. Mizarsko podjetje Rudolf Kompara, Aleksandrova cesta 48. 1641

POZOR!
Vsi tapetniški izdelki brezkonkurenčno znižani. Ferdo Kuhar, Vetrinjska ul. 26. 1933

PREDELAVO ŽIMNIC
na domu prevzame najceneje Ferdo Kuhar, Vetrinjska ulica 26. 1934

PRESELITEV.
Dovoljujem si naznaniti cenj. občinstvu, da sem preselila svojo strojno pletarno iz Slovenske ulice 26 v **STOLNO ULICO 5.** Vse v mojo stroko spadajoča dela, kakor kopalne kostume, bluze, puloverje, veste itd. delam po meri ter najniži ceni. Popravila se izvedejo najkulantneje. Se priporoča **Hilda Račič.** 2773

MILOSTIVA!
Vaš krzneni plašč čez poletje najskrbneje konzervira. Obenem ga za polovično ceno popravi in modernizira. Plačljivo šele v jeseni. P. Semko, krznarski mojster, Gosposka ulica 37. 1651

VINOTOČ NA KALVARIJI
(Jahn). Prvovrstno vino, lep sprehod, senčnati prostori. 2774

KAKOR VSE DRUGO,
tako se tudi pecivo in kruh razlikuje v izdelavi. Da boste res zadovoljni s kvaliteto, kupujte v pekarni **Čebokli,** Glavni trg 9. 2770

NI POTREBNO,
da trpite na prebavi in želodčnih težkočah. V pekarni **Čebokli** dobite lahko prebavni prepečenec, ki zanesljivo deluje, tudi »Suhor« in domače kekse, prvovrstne, najceneje ter vedno sveže. Zahtevajte samo tam! 2771

PRESELITEV!
Naznanjam, da sem se preselila iz Melja na **Radvanisko cesto 48,** gostilna Lah, sedaj Antonija Babič. Otvoritev v nedeljo, dne 8. t. m. Za dobro vino in jedila je preskrbljeno. Koncert. — Za obilen obisk se priporoča gostilničarka **Antonija Babič.** 2784

HALO! HALO!
Gostilna »Trst«, nasproti bolnice: v nedeljo popoldne koncert. Dobra kapljica, obilo zabave, odvrte piške. Se priporoča gostilničar Lakoše Henrik. 2786

GOSTILNA »GRMEK«
(preje Sluga): vsako nedeljo koncert. Igra »Triglav«-Jazz.

Hranilne knjižice,
drž. vrednostni papirji etc. kupujemo in prodajamo proti takojšnji gotovini po najugodnejših cenah. 2782
Naložba kapitala Posojila
Bančno kom. zavod
sedaj Aleksandrova 38

PIJTE ZDRAVILNO VINO!
Črnina z otoka Visa, čez ulico cenejše, toči Povodnik, Rotovški trg 8. Istotam dobite dnevno sveže morske ribe, pripravljene na razne načine! 2744

DOBROIDOČO GOSTILNO
prodam v Mariboru. Potreben kapital 30.000 Din. Vzamem tudi knjižice. Naslov v upravi lista. 2745

SPALNICE
kuhinjske opreme, stole, vsakovrstne, kupite najceneje pri F. Novaku, Vetrinjska ul. 7, Koroška c. 8. 2756

POZOR!
Franc Muster, Aleksandrova cesta 36, Pobrežje, izdeluje cementne grobove, zidovje in cementne izdelke. 2769

Službo dobi

VAJENKO
sprejme strojna pletarna Tržaška c. 3, Maribor. Istotam se proda poceni pletilni stroj. 2794

SPREJMEM NATAKARICO.
Naslov v upravi »Večernika«. 2763

UČENKO
za šivanje perila sprejmem, event. s hrano. Rupnik Slovenska ul. 15. 2743

UČENCA
za trgovino z mešanim blagom sprejmem. Ivan Kelbič, Maribor, Meljska cesta 38. 2754

PRAKTIKANTA
takoj sprejmemo! Obširne ponudbe pod »Energičen« na upravo lista. 2788

Sobo odda

SPREJMEM DVE DIJAKINJI
na stanovanje in hrano (solnčna soba, dobra hrana). Ponudbe pod »Dobro« na upravo »Večernika«. 2658

SOSTANOVALCA
sprejmem. Vrbanova ul. 6-I., desno. 2783

SOBO
in kuhinjo, lepo zračno, oddam 1. avgusta. Istotam se odda tudi manjši lokal. Tezno, Maistrova 1. 2791

LEPO OPREMLJENO SOBO
z dvema posteljama in prostim vhodom oddam. Glavni trg 2/I, vrata 7. 2792

PRAZNO SOBO
oddam takoj. Koroška cesta 102/I. 2757

SOBO
z eno ali dvema posteljama oddam. Nova hiša, solnčna lega, Stritarjeva ul. 29. 2759

DELAVNICA
svetle kleti, velike (za tovarno), blizu kolodvora, odda »Rapid«, Gosposka 28. 2803

Stanovanje

STANOVANJE
takoj oddam. Studenci, Cankarjeva ul. 5. 2758

BOLJŠE STANOVANJE
velika soba, kuhinja, klet, vrt, vodovod, elektrika v Praprotnikovi ulici 30 oddam. Ciril Kavči, Laporje. 2775

STANOVANJE,
dve sobi, kabinet in pritikline oddam takoj. Vrbanova 61. 2777

SPREJMEM GOSPODA
kot sostanovalca v sobo s prostim vhodom. Istotam tudi tovarniško delavko na hrano in stanovanje po nizki ceni, ako bi bila v prostem času v pomoč gospodinji. Strofmajerjeva 9, pritličje. 2793

LEPO STANOVANJE
sobo in kuhinjo, s pritiklinami, oddam. Kralja Petra cesta 81. 2095

STANOVANJA
dve- in trisobna, oddam. Maribor, Smetanova ul. 59. 2740

DVE DVOSOBNI,
komfortni, solnčni stanovanji takoj oddam. Naslov v upravi »Večernika«. 2768

STANOVANJE
sobo in kuhinjo, oddam odraslim, mirnim osebam. Pobrežje, Aleksandrova c. 54. 2798

Prodam

ŠIVALNE STROJE,
kolesa in otroške vozičke proda po ugodnih cenah Alojz Ussar, Trubarjeva ul. 9-I. 2540

NA TEZNEM,
Maistrova ulica 1, je ugodno naprodaj: spalni divan, kuhinjska kredenca, brušeno ogledalo, dve božji oljnati sliki, dve oljnati sliki »Ottelo«, šivalni stroj »Kaiser«, velika stoječa svetiljka, ena mala in večja ptičja kletka, zrezljana (Laubsägeref). 2760

GLASOVIR
dobro ohranjen, poceni na prodaj. Smetanova ul. 20. 2714

DVE POSTELJI
in dve omari takoj naprodaj. Koroška 19-I. 2779

NOVA HIŠA
s 5 stanovanji na Teznem za 180.000 Din na prodaj. Vprašati v gostilni Pulko, Tezno. 2741

NOVOZGRADBA
soba, kuhinja, hlev, tik mesta, 20.000 Din. — Trgovska hiša, 3 lokali, 6 stanovanj, na glavni cesti, 150.000. — Krasno posestvo, 34 oralov, sadonosnik, preko 1000 sadnih dre ves, lepa hiša, 2 viničarji, 200.000 Din, kakor tudi gostilne, trgovine, industrije. »Rapid«, Gosposka 28. 2801 2800

MALO HIŠO
z velikim vrtom (vse stavbne parcele) v mestu prodam za 120.000 Din. Naslov v upravi. 2802

GOSTILNO
½ ure iz Maribora, z lepimi prostori, ugodno prodam ali oddam v najem. Naslov v upravi. 2808

MOŠKO KOLO
v dobrem stanju, prodam takoj. Taborska ul. 7/I. 2810

Kupim

KUPIM HIŠO
v Mariboru ali bližnji okolici proti gotovini in prevzemu dolga. Ponudbe na upravo lista pod »Do 100.000«. 2778

OSEBNI ALI POLTOVORNI
avto, rabljen, lahki, z majo porabo bencina, kupim. Ponudbe z navedbo znamke in cene ter kratkim opisom na upravo lista pod »Gotovina«. 2789

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR
Centrala: MARIBOR
v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice
Podružnica: CELJE
nasproti pošte prej JUŽNOSTAJERSKA HRANILNICA
Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** po **najugodnejšem** obrestovanju 26-1
Najbolj varna naložba denarja ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Izdaja konzorcij »Jutra« v Ljubljani; predstavnik izdajatelja in urednik: RADIVOJ PREHAR v Mariboru. Tiska Mariborska tiskarna d. d., predstavnik STANKO DETELA v Mariboru.